

Сидоренко М. В.

*Полтавський національний педагогічний
університет імені В.Г. Короленка*
Науковий керівник – доц. Ковалевська Н. В.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДІЯЛЬНОСТІ СІМЕЙНОГО ПЕДАГОГА

У статті розглянуто особливості використання фізкультурно-оздоровчої технології у діяльності домашнього вихователя в умовах сім'ї. Автором висвітлено практичні аспекти впровадження сімейним (домашнім) педагогом технології у роботу з дітьми дошкільного віку.

***Ключові поняття:** педагогічна технологія, здоров'язберезувальні технології, фізкультурно-оздоровчі технології, дитина дошкільного віку, сімейний (домашній педагог.)*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сучасні вимоги потребують переорієнтації змісту виховання підростаючого покоління, зміщення акцентів на створення умов для поступального, повноцінного, всебічного розвитку особистості. Система профілактичної та корекційної роботи з оздоровлення дошкільнят приділяє особливу увагу впровадженню в освітньо-виховний процес здоров'язберезувальних технологій, які забезпечують можливість проводити оздоровлення в цікавих різноманітних формах, забезпечують фізичне та психічне здоров'я малюків [4].

Серед фундаментальних засад Базового компоненту дошкільної освіти визначається «компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини» [1, с. 4].

Увага педагогів спрямовується на головні лінії розвитку фізичного, психічного та морально-духовного здоров'я, особистісних цінностей як своєрідного внутрішнього стрижня, ціннісної етичної орієнтації з формування навичок практичного життя. У змісті освіти освітньої лінії «Особистість дитини» Базового компоненту дошкільної освіти заявлена «здоров'язберезувальна компетенція», яка передбачає «обізнаність із будовою свого тіла, гігієнічними навичками за його доглядом; належністю до певної статі; продуктами харчування; основними показниками власного здоров'я, цінністю здоров'я для людини. Уміння виконувати основні рухи та гімнастичні вправи; застосовувати здобуті знання, вміння і навички щодо збереження здоров'я, не зашкоджуючи як власному, так і здоров'ю інших людей. Дотримання правил безпеки життєдіяльності» [1, с. 11].

Аналіз останніх досліджень. Особливості фізичного розвитку дітей дошкільного віку досліджували Е. Вільчковський, Н. Гавриш, Л. Лохвицька, М. Русова. У працях І. Брехмана, О. Дубогай, Р. Поташнюк значна увага приділяється питанням дотримання підростаючим поколінням здорового способу життя. У роботах І. Брехман, М. Гончаренко. В. Горащук висвітлені питання формування культури здорового способу життя. Проблеми створення здоров'язберігаючого освітнього середовища та особливості реалізації здоров'язбережувальних технологій розглянуто в працях М. Безруких, Н. Захаревич, С. Лупаренко, О. Попов, П. Потейко.

Мета статті – є розкриття особливостей впровадження здоров'язбережувальних технологій у освітню діяльність сімейного (домашнього) вихователя.

Виклад основного матеріалу. Слід зазначити, що ефективний, повноцінний освітній процес як у суспільному навчальному закладі, так і в умовах сім'ї неможливий без впровадження здоров'язбережувальних технологій. Найбільш повно класифікацію здоров'язбережувальних технологій подано В. Деркунською: лікувально-профілактичні; фізкультурно-оздоровчі; технології, спрямовані на забезпечення соціальнопсихологічного благополуччя дитини; здоров'язбереження та здоров'язбагачення педагогів; валеологічного просвітництва батьків; здоров'язбережувальні освітні технології [2].

До фізкультурно-оздоровчих технологій належать: формування рухових умінь та навичок, розвиток фізичних якостей, оптимізація рухової активності; становлення фізичної культури дитини; розвиток дихальної системи; профілактика порушення постави та виникнення плоскостопості; виховання потреби у щоденній руховій активності та турботи про власне здоров'я [3].

Експериментальною базою нашого дослідження стала сім'я, яка обрала сімейну форму освіти. У своєму дослідженні особливостей реалізації технологій у роботі з дітьми, які виховуються в умовах сім'ї, ми користуємося поняттям «здоров'язбережувальна компетентність». Здоров'язбережувальну компетентність визначаємо як комплекс знань, умінь, ставлень та цінностей, які спрямовані на збереження, формування і зміцнення здоров'я – свого та оточуючих – у повсякденній життєдіяльності.

Проаналізувавши Базовий компонент дошкільної освіти України, чинні програми, авторські програми валеологічного спрямування, ми визначили критерії, показники та рівні здоров'язбережувальної компетентності старшого дошкільника.

Наведемо визначені нами критерії та їх показники. Пізнавальний критерій: дитина старшого дошкільного віку обізнана із будовою свого тіла, гігієнічними навичками за його доглядом; належністю до певної статі; обізнана у продуктах харчування;

розуміє основні показники власного здоров'я, цінність здоров'я для людини. Руховий критерій: дитина дотримується правил здоров'я-збережувальної поведінки; бере участь в щоденних оздоровчих та фізкультурно-розвивальних заходах. Емоційний компонент: виявляє пізнавальний інтерес до проблеми збереження здоров'я.

До критеріїв та показників здоров'язбережувальної компетентності старших дослідників ми визначили рівні їх сформованості: високий, середній, низький. Під час констатувального експерименту були використані такі методи дослідження: спостереження; бесіда, а також якісна та кількісна обробка результатів.

Формувальний експеримент передбачав безпосереднє залучення дитини старшого дошкільного віку до реалізації здоров'язбережувальних технологій. Ми використовували всі можливості освітнього середовища, створеного батьками. На заняттях з фізкультури ми активно використовували різні технології такі, як: ходіння босоніж; фітбол-гімнастику; елементи силових вправ з гантелями; вправи на степ-платформах.

Батьки забезпечили абонемент до стаціонарного басейну, у якому багато років поспіль працює досвідчений інструктор з плавання. Як нетрадиційну форму відпочинку та оздоровлення ми запропонували батькам туризм. Мета такої роботи – ознайомлення дітей з довкіллям і природою Полтавщини; вдосконалення рухових навичок у природних умовах завдяки подоланню перешкод.

Після проведення формувальної роботи було проведено повторне встановлення рівня здоров'язбережувальної компетентності дитини. З цією метою було використано ті ж самі методи, що й під час констатувального етапу експерименту. Згідно з даними можна спостерігати позитивну динаміку проведеної роботи. Зокрема, нами було удосконалено уміння виконувати основні рухи та гімнастичні вправи дитиною дошкільного віку; застосовувати здобуті знання, вміння і навички щодо збереження здоров'я, не зашкоджуючи як власному, так і здоров'ю інших людей. Усвідомили необхідність дотримання правил безпеки життєдіяльності.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже ми переконались, що використання технологій в роботі сімейного педагога є не лише цікавим видом діяльності, а ще й дуже корисним для розвитку дітей дошкільного віку. Вони навчають старших дошкільників долати труднощі, підвищують життєвий тонус і працездатність, створюють гарний настрій. Особливості впровадження інших освітніх технологій стануть предметом наступного дослідження.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Вихователь-методист дошкільного закладу. 2012. Спецвипуск. С. 1–29.

2. Денисенко Н. Оздоровчі технології в освітньому процесі. Дошкільне виховання. 2004. № 12. С. 5-7.
3. Жидкова І.В. Упровадження здоров'язбережувальних технологій у навчально-виховний процес сучасного дошкільного навчального закладу. Таврійський вісник освіти. 2013. №1 (41). С.63-69.
4. Крошка С. А. Інноваційні оздоровчі технології дітей дошкільного віку у процесі модернізації освіти. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Світ ХХІ сторіччя: модернізація освіти та цінності дитинства», Запоріжжя: 08-09 листопада 2016. URL: http://svit21storichya.blogspot.com/p/blog-page_78.html; <https://drive.google.com/file/d/0B3jQkMEsTAsPei14d0hyQ2plZm8/view>

УДК 372.3+372.4

Сидоренко Т. В.

*Полтавський національний педагогічний
університет імені В.Г. Короленка
Науковий керівник – к.п.н., доц.Гришко О.І.*

ФОРМУВАННЯ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті розкрито сутність та структуру логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку. Визначено роль та вплив вихователя на логіко-математичний розвиток дітей дошкільного віку. Висвітлено специфіку втілення актуальних завдань логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку.

***Ключові слова:** логіко-математична компетентність, математика, логіка, логічне мислення, виховання, діти дошкільного віку.*

.Актуальною в педагогічній науці та практиці дошкільної освіти була і залишається проблема формування логіко-математичної компетентності дітей старшого дошкільного віку.

Традиційно у програмах навчання та розвитку дошкільників логічний компонент було представлено на недостатньому рівні, а під формуванням елементарних математичних уявлень розуміли навчання дітей лічби й обчислення, ознайомлення з величиною та формою, орієнтування у просторі і часі. Через такий підхід проблема формування у дітей логічних умінь випадала з переліку педагогічних знань, лишалася поза увагою вихователів. Але розвиток у дошкільників узагальнених способів розумової діяльності є важливим підґрунтям формування у них життєвої компетентності, вміння орієнтуватися у змінному навколишньому світі, пристосовуватися до нових умов життя, продуктивно та гармонійно взаємодіяти з довкіллям. Саме тому логіко-математичному розвитку приділено велику увагу в Базовому компоненті дошкільної освіти в Україні. А державна базова програма розвитку дітей дошкільного